

Motion om RJH-bidrag till Fly Green Fund – vad säger Kommunallagen?

Enligt 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) får kommuner och landsting själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets område eller deras medlemmar.

Bestämmelsen ger uttryck för lokaliseringsprincipen, vilken innebär att en kommunal åtgärd kräver att det är av allmänt intresse att kommunen eller landstinget har hand om den. Det som avgör om en angelägenhet är av allmänt intresse är om det kan anses vara ett allmänt, samhälleligt och till det egna området knutet intresse att kommunen eller landstinget vidtar en åtgärd. Allmänintresset förutsätter inte att det finns ett kvantitativt betydande behov. Om det kan anses vara ett allmänt intresse att en kommun eller ett landsting har hand om en angelägenhet, får kommunen eller landstinget ha hand om den även om åtgärden bara kommer en mindre del av kommunens eller landstingets område eller ett mindre antal av medlemmarna direkt till godo. I bestämmelsen ligger även ett principiellt förbud mot att ge understöd åt enskilda, eftersom det inte kan anses vara ett allmänintresse att så sker (se prop. 2016/17:171 s. 299).

En fossilfri flygtrafik bör vara av intresse för många människor eftersom det bidrar till en bättre miljö för alla. Med hänsyn härtill skulle det kunna sägas vara av ett allmänt och samhälleligt intresse att medverka till den utvecklingen, så även för invånarna i Region Jämtland Härjedalen. Den kommunala kompetensen ska dock betraktas ur perspektivet att en kommuns respektive ett landstings verksamhet till största del finansieras med skatteintäkter varför kommunala åtgärder ska vara till nytta just för de egna kommun- eller landstingsmedlemmarna. I likhet med vad som framgår av förarbetena till kommunallagen ska åtgärden därför inte enbart ha ett samhälleligt intresse utan intresset ska även vara knutet till landstingets eget område. Fly Green Fund är en enskild aktör utan anknytning till Region Jämtland Härjedalen. Fly Green Funds verksamhet – att bidra till fossilfri flygtrafik främst genom inköp av bioflygbränsle – tillgodoser inte något behov knutet till Region Jämtland Härjedalens område eller verksamhet. Fly Green Fund har snarare ett nationellt och internationellt perspektiv eftersom deras syfte är att bidra till en mer hållbar flygtrafik i Norden och tillväxt i landet. Mot bakgrund av detta kan ekonomiska bidrag till Fly Green Fund inte sägas vara av ett sådant allmänt intresse som krävs för att åtgärden ska vara kompetensenlig.

I motionen görs vidare jämförelse med Swedavia som enligt uppgift köper in bioflygbränsle i samband med sina medarbetares resor i tjänsten. Med hänsyn härtill

bör framhållas att Swedavia är ett statligt ägt bolag, vars uppdrag är att äga, driva och utveckla flygplatser. Det kan därför antas ligga i Swedavias affärsintresse att flygtrafiken blir mer miljövänlig och därmed hållbar för framtiden. Att de, mot den bakgrunden, ger ekonomiskt stöd till Fly Green Fund framstår inte som anmärkningsvärt. Kommunallagens regler om kommunal kompetens är inte heller tillämpliga på statlig verksamhet.

Jenny Olsson Runebjer
Regionjurist